

**FYLKESMANNEN
I MØRE OG ROMSDAL**

Saksbehandler, innvalgstelefon
senioringeniør Mattis Mikkelsen, 71 25 84 21

Vår dato
18.11.2016
Deres dato

Vår ref.
2016/6157/MAMI/542.1
Deres ref.

AquaGen AS, avd. Tingvoll

6630 TINGVOLL

**Rapport etter inspeksjon den 08.11.2016 ved AquaGen AS sine lokaliteter for
akvakultur Hegerbergtrøa, Honnhammarvika og Merraberget i Tingvoll og
Nesset kommuner.**

Kontrollnummer: 2016.041.I.FMMR

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Tore Mjelde
Borghild Gjørsvik

Fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal:
Mattis Mikkelsen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon av AquaGen AS sine anlegg Hegerbergtrøa, Honnhammarvika og Merraberget den 08.11.2016. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen avdekket 5 avvik innen følgende tema:

- Virksomhetens internkontroll er ikke i tilstrekkelig grad konkrete og lokalitetsspesifikk i forhold til mål, miljøstatus, miljørisiko og tiltak.
- Virksomheten har ikke tilstrekkelige rutiner knyttet til miljøundersøkelser.
- Virksomhetens rutiner for håndtering og levering av farlig avfall er mangelfull.
- Virksomhetens rutiner for lagring og håndtering av avfall er mangelfull.
- Virksomheten mangler dokumenterte rutiner for substitusjon av kjemikalier og produkter.

Avvik er nærmere beskrevet i punkt 9 i rapporten. Oppfølgingen etter inspeksjonen er beskrevet i punkt 4.

Anne Melbø (e.f.)
fagansvarlig

Mattis Mikkelsen
kontrollør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: AquaGen AS	
Organisasjonsnr.: 964367701	Eies av (org.nr):
Adresse: Postboks 1240, 7462 Trondheim	Telefon: 73 80 49 00
Bransjenr. (NACE-kode): 03.222	E-post: firmapost@aquagen.no

Kontrollerte anlegg

Navn:	Lok. nr. i akvakulturregisteret:	Anleggsnr. hos Fylkesmannen:
Hegerbergtrøa,	12896	1560.0022.02
Honnhammarvika og	12897	1560.0023.02
Merraberget	12904	1543.0026.03
Kommuner: Tingvoll og Nesset	Anleggsaktivitet: Laksefiskproduksjon i sjø	
Kontroll nr.: 2016.041.I.FMMR	Risikoklasse: Risikokl. 3	

2. Generelt om inspeksjonen

Denne inspeksjonen inngår som en del av Fylkesmannens risikobaserte tilsynsaktivitet. Formålet med inspeksjonen var å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende, og om virksomheten har en tilfredsstillende styring med aktiviteter som er viktige for det ytre miljø. Virksomheten ble kontrollert opp mot gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av lov og krav i tillatelser. Kontrollen ble varslet den 18.10.2016.

Tema for inspeksjonen var:

- Internkontroll knyttet til ytre miljø, herunder miljømål, risikovurdering og rutiner
- Utslipp til vann
- Miljøundersøkelser og tilstanden i resipienten
- Håndtering av avfall
- Håndtering av kjemikalier

Kontrollen ble gjennomført som dokumentkontroll og intervju, samt inspeksjon av landbasen på Rimstad. Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

3. Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

4. Oppfølging etter inspeksjonen

Virksomheten plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen i Møre og Romsdal skal kunne avslutte saken, må virksomheten **innen 01.03.2017** sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmmrpostmottak@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Postboks 2520, 6404 Molde, merket med saksnummer.

5. Varsel om tvangsmulkt for retting av avvik

Det varsles ikke tvangsmulkt i forbindelse med denne inspeksjonen.

6. Gebyr for virksomhet med tillatelse

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen (jf. forurensningsforskriften § 39-6). AquaGen AS sine anlegg Hegerbergtrøa, Honnhammarvika og Merraberget er plassert i risikoklasse 3. Dette betyr at dere skal betale kr. 12 500 i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen. Faktura blir sendt fra Miljødirektoratet. Fylkesmannen i Møre og Romsdal viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

7. Klageadgang

Dere har rett til å klage på valget av gebyrsats innen tre uker etter at dere har mottatt denne rapporten. Klagen skal angi den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes og skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

8. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Møre og Romsdal (jf. offentlighetsloven). I tillegg vil rapporten være tilgjengelig på www.norskeutslipp.no og på Fylkesmannens nettsider.

9. Avvik

Fylkesmannen fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomhetens internkontroll er ikke i tilstrekkelig grad konkrete og lokalitetsspesifikk i forhold til mål, miljøstatus, miljørisiko og tiltak.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5 pkt. 4, 5, 6, og 7

Tillatelser etter forurensningsloven for anleggene pkt. 7.1. og 9.1.

Kommentarer:

Internkontrollen skal tilpasses virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse i det omfang som er nødvendig for å etterleve krav. Virksomheten plikter å sørge for at driften av anlegget skjer slik at ulemper og skadevirkninger blir minst mulig. For å greie dette må virksomheten ta hensyn til forholdene ved den enkelte lokalitet og i nødvendig grad legge disse til grunn for målsetning, risikovurderinger og tiltak.

Selskapets 3 lokaliteter i Tingvoll-/Sunndalsfjorden er ulike på flere områder knyttet til miljøpåvirkning og dette må gjenspeiles i virksomhetens systematiske miljøarbeid. Virksomheten har et fungerende internkontrollsystem, men det er i liten grad tatt hensyn til forholdene ved den enkelte lokalitet, blant annet når det gjelder risikovurdering, miljøstatus, målsetning og vurdering av tiltak. Det mangler blant annet anleggsspesifikke mål for påvirkning av resipienten utenfor anleggsområdet (C-undersøkelse).

Avvik 2

Virksomheten har ikke tilstrekkelige rutiner knyttet til miljøundersøkelser. Mangler ble funnet ved planlegging/bestilling, mottak/vurdering og rapportering til myndighetene.

Avvik fra:

Tillatelser etter forurensningsloven for anleggene pkt. 7.1., 8.1. og 9.1.

Internkontrollforskriften § 5 pkt. 4, 5, 6, og 7

Kommentarer:

Miljøundersøkelsene er blant de viktigste verktøy for å sikre bærekraftig drift av oppdrettslokaliteter. Miljøundersøkelsene inneholder informasjon som kan danne grunnlag for tiltak for å redusere belastningen på hele eller deler av resipienten, og forebygge uakseptabel skade på miljøet. Det er avgjørende at virksomheten har gode rutiner for planlegging, vurdering og rapportering av miljøundersøkelser.

Blant de tre lokalitetene ble det funnet mangler ved gjennomføring av miljøundersøkelser i henhold til krav. Det ble funnet mangler i rutinene for planlegging og manglende ansvarsfordeling knyttet til dette. Virksomheten kunne heller ikke vise til rutiner og ansvarsfordeling knyttet til mottak og vurdering av kvalitet og innhold i rapportene. Det ble også funnet et tilfelle der miljøundersøkelsen var gjennomført, men ikke rapportert i henhold til krav i tillatelse.

Avvik 3

Virksomhetens rutiner for håndtering og levering av farlig avfall er mangelfull.

Avvik fra:

Avfallsforskriften § 11-5 og 11-8

Internkontrollforskriften § 5 pkt. 7

Tillatelser etter forurensningsloven for anleggene pkt. 5.2

Kommentarer:

Farlig avfall skal tas hånd om på en forsvarlig måte. Alle som oppbevarer, transporterer eller håndterer farlig avfall, skal treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr. Farlig avfall skal være merket og skal ikke blandes sammen med annet avfall. Farlig avfall skal leveres til godkjent mottaker og virksomheten må kunne dokumentere slik levering. Farlig avfall skal deklarerer elektronisk på avfallsdeklarerer.no.

Det kunne under inspeksjonen ikke framlegges rutiner som viser hvordan farlig avfall håndteres ved virksomheten eller dokumentasjon på at farlig avfall var levert til godkjent mottaker. Det vises til informasjon på avfallsdeklarerer.no og vedlagte faktaark om temaet. Det bør anføres at det under inspeksjonen ikke ble funnet farlig avfall som utgjorde direkte fare for forurensning. Den anføres også at personen i virksomheten som i størst grad håndterer farlig avfall ikke var tilgjengelig under inspeksjonen.

Avvik 4

Virksomhetens rutiner for lagring og håndtering av avfall er mangelfull. På landbasen ved Rimstad er det lagret utstyr og avfall som kan medføre fare for forurensning.

Avvik fra:

Forurensningsloven § 7

Tillatelser etter forurensningsloven for anleggene pkt. 5.3

Internkontrollforskriften § 5 pkt. 7

Kommentarer:

Det ble på landbasens område funnet mindre mengder avfall som var kommet på avveie. Virksomheten skal ikke bidra til forurensning av sjø eller omgivelser og plikter å rydde avfall som finnes på deres område og i umiddelbar nærhet til dette. Virksomheten skal ha rutiner som hindrer at avfall kommer på avveie.

Avfall i containere var ikke sikret mot at sterk vind kunne føre dette på avveie. Virksomheten må gjennomgå lagringen av avfall på sine områder og iverksette tiltak slik at avfallslagringen ikke medfører forurensningsfare.

På landbasen ved Rimstad er det lagret en del utstyr av ulik alder. Virksomheten må ha rutiner som sikrer at ikke utrangerte produkter og avfall samles i en slik grad og på en slik måte at det utgjør en fare for miljøet.

Avvik 5

Virksomheten mangler dokumenterte rutiner for substitusjon av kjemikalier og produkter herunder lusemidler, notbehandlingsmiddel og desinfeksjonsmiddel.

Avvik fra:

Produktkontrollloven § 3a

Internkontrollforskriften § 5 pkt. 7

Tillatelser etter forurensningsloven for anleggene pkt. 7.1. og 9.1.

Kommentarer:

Virksomhet som bruker produkt med innhold av kjemisk stoff som kan medføre miljøforstyrrelser skal vurdere om det finnes alternativ som medfører mindre risiko for slik virkning. Virksomheten skal i så fall velge dette alternativet, hvis det kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

Bruk av kobberholdig notimpregnering er redusert i virksomheten etter en vurdering av behov og effekt av slike midler. Det kunne under kontrollen imidlertid ikke legges fram andre rutiner eller vurderinger som viser hvordan det sikres at de minst miljøskadelige produkter benyttes. Slike rutiner må også omfatte produkter benyttet av underleverandører f.eks. ved desinfeksjon av sjøanleggene.

10. Anmerkninger

Det ble ikke gitt anmerkninger under inspeksjonen:

11. Andre forhold

Det er ikke anført andre forhold som ble diskutert under inspeksjonen.

12. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter

Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) med underliggende forskrifter

Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal for lokalitetene Merraberget, Honnhammervika og Hegerbergtrøa.

Pålegg/vedtak i korrespondanse mellom virksomheten og Fylkesmannen i Møre og Romsdal

13. Informasjon til virksomheten

Det legges ved faktaark knyttet til marin forsøpling, substitusjonsplikt og farlig avfall til informasjon for ledelse og ansatte ved virksomheten.